

De overlast en de drukte in de binnenstad mogen nooit meer worden zoals het was, vindt een grote meerderheid van de gemeenteraad. Daarom kunnen grote plannen zoals een verplaatsing van de prostitutie nu op een ruime steun rekenen. Daar was bij sommige politieke partijen een wezenlijke koerswijziging voor nodig. Het draagvlak

voor de binnenstadplannen bij de Amsterdamse gemeentepolitiek wordt zelfs als historisch gezien. Over hoe men moet sturen, verschillen de partijen. Zo wil de PvdA het aanbod van winkels drastisch aanpakken. De VVD daarentegen meent dat het soort bezoekers, en dus de vraag om een ander winkelaanbod de verandering zal brengen.

TEKST BERT NAP EN OLAV ULRICH
FOTO'S RENÉ LOUMAN

Daan Wijnants (VVD):

'We hebben een ereschuld in te lossen'

Raadslid Daan Wijnants van de VVD is van mening dat het nu het moment is om stevig in te grijpen in de binnenstad. Wat hem betreft is er te lang niet goed genoeg gekeken vanuit de Stopera. De VVD steunt daarom de plannen van de burgemeester om een erotisch centrum te bouwen en wil de coffeeshops sluiten voor buitenlandse bezoekers.

Wijnants: 'De binnenstad is geen interessant gebied meer voor Amsterdammers. Mensen van mijn leeftijd gaan echt niet naar de binnenstad toe.' Volgens Wijnants zien alle partijen in de gemeenteraad dat het gebied in negatieve zin is veranderd. 'We hebben dat absoluut veel later ingezien dan de bewoners zelf. Daarom vind ik dat er ook sprake is van een bepaalde ereschuld van de gemeente richting de bewoners. Toen ik in 2016 in de gemeentepolitiek binnenkwam, was het ondenkbaar dat de opvattingen zo zouden veranderen. Toen was het nog vooral: *Meer bier, minder regels.*'

Erotisch centrum

Het erotisch centrum komt wat Wijnants betreft in een nog te bouwen woonwijk. 'Maak dat onderdeel van een planontwikkeling van een helemaal nog nieuw te bouwen wijk, zodat heel duidelijk is: je kunt hier een huis kopen, je kunt hier gaan wonen, maar er komt wel daar-en-daar een erotisch centrum. Daarom zal het nog heel veel jaren duren voordat dat er is.'

Het project kan volgens Wijnants alleen slagen als er een substantieel deel van de ramen op de Wallen wordt gesloten. En of dat nu 80, 90 of 100 procent zal zijn, hangt ook af van de financiën, de planning en de stadsontwikkeling.

Wijnants: 'De Wallen zullen veranderen. Je

ziet dat er nu al panden in de stille verkoop komen. En vervolgens moet je ervoor zorgen dat de functie verandert: van prostitutie naar een normale winkel, normale horeca of een woonfunctie.'

Ingezetenen criterium

De VVD steunt volmondig het i-criterium, waardoor buitenlanders de toegang tot de coffeeshops wordt ontzegd. 'Ik zeg niet dat het een gelopen race is, maar ik zie ook wel ruimte bij partijen die er nu nog mee worstelen. De burgemeester schrijft een uitvoeringsplan. Dan is het logisch om het gewoon te gaan proberen. Ik geef het zeker tachtig procent kans dat zo'n pilot er komt.'

En ja, natuurlijk krijg je daar straathandel voor terug. Daar moet je streng op handhaven, bijvoorbeeld door er een hele zomermaand zeventig procent van alle handhavingscapaciteit op in te zetten, en dat moet je dan goed in de buitenlandse media naar voren brengen. Zoiets draagt bij aan het beeld dat men in het buitenland van Amsterdam krijgt.'

Andere vraag

De achteruitgang van de leefbaarheid van het Wallengebied is ook een beetje een kip-ei-discussie, vindt Wijnants. 'Je moet hier mensen krijgen met een andere vraag. Als je zegt 'Gij wilt frieten, u krijgt friet', dan krijg je een monocultuur. Maar op het moment dat er mensen komen met een andere vraag, biedt dat kansen voor goede initiatieven om zich hier te vestigen.'

Het vergunningstelsel, met een uitgebreide BIBOB-screening voor winkels in de Damstraat en de Hoogstraten, noemt Wijnants een noodzakelijk kwaad: 'In het algemeen zijn we er als VVD niet voor dat de overheid gaat bepalen wat voor winkels er moeten komen. Maar het vergunningstelsel is nodig. Dat kun

'Als je zegt 'Gij wilt frieten, u krijgt friet', dan krijg je een monocultuur'

je wat ons betreft ook uitbreiden naar andere straten, als daar aantoonbaar te zien is dat je te maken hebt met een monocultuur.'

'Als de leefbaarheid niet binnen een paar jaar toeneemt door minder coffeeshops en minder

toeristische drukte, dan hebben we gefaald. Daarom moeten we met een zo breed mogelijke raadsmeerderheid een lijn uitzetten voor de komende tien jaar. En daar hebben we de steun van de bewoners en de ondernemers hard bij nodig.'

Dennis Boutkan (PvdA):

'We gaan aanjagen, waar nodig'

De binnenstad is te veel gericht is op bezoekers en te weinig op Amsterdammers zelf, zegt raadslid Dennis Boutkan van de PvdA. Discussies die eerder niet gevoerd werden, zijn nu opengebroken. Hij is voorstander van een nieuw erotisch centrum in een ander deel van de stad. Hij wil ook sturen op het winkel- en woningaanbod, maar het sluiten van coffeeshops staat wat hem betreft nog ter discussie.

Boutkan: 'De aanwezigheid van coffeeshops is voor bepaalde toeristen een motivatie om

naar de stad te komen.' De toegang verbieden aan buitenlandse klanten draagt echter gevaar in zich. 'Dan zou je een situatie kunnen krijgen met brommerjongens en scooterjongens die gewoon even wat komen brengen. Net zoals je nu ook de coke-lijntjes hebt. Ik vind dat de burgemeester net iets te makkelijk zegt: *Er wordt nu ook al op straat gedeald, dus als er meer bijkomt kunnen we dat wel aan.*' Dat de burgemeester de duistere kanten van de coffeeshops wil aanpakken, zoals ketenvorming en ondermijning, vindt Boutkan een goede zaak.

Ander aanbod

Boutkan is blij met de steun die de VVD nu geeft aan ingrijpende plannen. 'Ik kan me in de vorige periode nog de discussie herinneren met Marja Ruigrok, de voormalig fractievoorzitter van de VVD, waarbij ze tegen me zei: *Jij bent van de smaakpolitie, want jij wilt ingrijpen in het winkelbestand.* Nu zegt ook de VVD: *Wij willen ingrijpen in de binnenstad.* Zij het vanuit een ander politiek perspectief dan de PvdA.' 'Wij gaan maar beperkt over het winkelbeleid, maar ondernemers vragen zelf om meer regulering. Amsterdammers moeten de binnenstad herontdekken. Dan moet er natuurlijk wel iets te doen en te koop zijn. Je kunt de stad wel promoten als een stad van kunst en cultuur, maar als dat aanbod tegenvalt kom je maar één keer – en daarna nooit meer terug.'

Vastgoed

Er is een nieuw vergunningstelsel voor de winkels in de Damstraat en de Hoogstraten. 'Daarmee kun je ondernemers die half fout zijn, of gewoon fout zijn, eruit vissen. En je kunt onroerend goed opkopen op belangrijke plekken. Daar hebben we onze deelnemingen NV Zeedijk en Stadsgoed voor.'

Wonen is voor de PvdA heel belangrijk. Wat Boutkan betreft wordt het verbod op vakantieverblijf uitgebreid. 'De uitspraak van de rechter dat dit niet kan, zijn we goed aan het bestuderen. De rechter vindt namelijk wél dat de gemeente mag ingrijpen. Dan moet het College wellicht met andere maatregelen komen. Als mensen permanent hun huizen verhuren voor prijzen van gemiddeld 140 euro per nacht, wordt het een verdienmodel. Tel uit

je winst. Daarvoor zijn de huizen in de stad niet bedoeld.'

Prostitutie

De toeristische aantrekkingskracht van de prostitutie samen met de doorgeslagen vercommercialisering heeft een enorme impact op de buurt. Daarom moet er elders een erotisch centrum worden gebouwd. Boutkan: 'Dat moet in samenspraak met sekswerkers, exploitanten en de projectontwikkelaars. De burgemeester neemt zowel de positie van de sekswerkers als die van de binnenstadsbewoners heel erg ter harte. En voor ons is ook de mensenrechtensituatie belangrijk.'

Boutkan zal de laatste zijn die zegt dat de binnenstad rustig moet worden. 'Maar je moet wel de overlast terug weten te dringen. Tegen mensen die terugverlangen naar de buurt zoals die vroeger was zeg ik: die buurt is niet meer. Dat behoort tot het verleden.'

Een erotisch centrum is niet 1-2-3 gebouwd, erkent Boutkan, maar de nu ingeslagen richting is wat hem betreft onomkeerbaar.

De plannen vormen ook een financiële uitdaging voor de stad. 'We moeten geld vrijmaken waar dat nodig is. We gaan als PvdA aanjagen waar dat nodig is en successen vieren waar die zijn. Dat kan alleen als we draagvlak hebben van bewoners en ondernemers. En we moeten ook het nu bestaande politieke draagvlak in stand houden. De burgemeester wil met volle overtuiging de binnenstad veranderen. Ze doet dat samen met een hele capabele stadsdeelvoorzitter, de wethouder Economische Zaken en een goed bestuurlijk team.'

'De nu ingeslagen weg is onomkeerbaar'